

Новий український правопис затвердив правила написання слів на релігійну тематику

Кабінет міністрів 22 травня схвалив нову редакцію Українського правопису, яка замінить версію 1992 року. Зміни стосуються і слів на релігійну тематику.

Сайт CREDO зібрав такі нововведення:

1. З великої букви пишуться слова Бог, Алла́х як найменування творця і володаря Всесвіту, а також імена Бога: Савао́ф, Адо́най, Елохі́м, а також імена богів і богинь у різних народів: Демéтра, Ві́шну, Ге́ба, Бра́хма, Ши́ва, Марс, Перу́н, Даждьбо́г. Так само пишуться імена засновників релігій: Будда, Зарату́стра, Магомéт; апостолів, пророків, святих у християнстві: Іва́н Хрестіте́ль, Іва́н Богосло́в, Гео́ргій Переможе́ць, Мико́ла Чудотворе́ць (але Мико́ла-уго́дник).

Примітка. Слово бог як найменування богів і богинь політеїстичних релігій пишеться з малої букви: боги́ Стародавнього Єгипту, бог Посейдо́н, боги́ня Ге́ра, бог торгі́влі.

2. З великої букви пишуться слова: Трійця, Свята Трійця, найменування осіб Святої Трійці (Бог Оте́ць, Бог Син, Бог Дух Святий) і слово Богороди́ця; інші найменування Бога (Госпо́дь, Спаси́тель, Всеви́шній, Творе́ць) і Богороди́ці (Цари́ця Небе́сна, Ма́ти Божа, Пречи́ста Ді́ва); прикметники, утворені від слова Бог, Госпо́дь (сла́ва Бо́жа, во́ля Госпо́дня, Бо́жий промі́сел). Але в переносному значенні та в усталених словосполученнях – з малої букви: божéственна музика (тобто чудова), бо́жа корі́вка.

Примітка 1. Слова апо́стол, святий, преподобний, му́ченик та ін. пишуться з малої букви: апо́стол Матві́й, святий Пантеле́ймо́н,

свята́ великомучениця Варва́ра, преподобний Серафим Саро́вський, блаже́нна Феодо́ра. Але Пресвята́ Богороди́ця, Свята́ Трї́ця, собо́р Свято́го Петра́.

Примітка 2. У церковних і релігійних текстах з великої букви пишуться займенники, що вживаються замість слів Бог, Божий: Блажен муж, що бої́ться Господа, що заповіді́ Його любить! (Біблія); нехай святиться ім'я́ Твоє (Біблія).

3. З великої букви пишуться назви релігійних свят і постів, а також окремих днів, що стосуються цих періодів: Благові́щення, Вели́кдень, Петра́́ й Павла́́, Покро́ва, Рї́здво́́, Вели́кий пі́ст, Рї́здвя́ний пі́ст, Петро́́вка, Пили́півка, Спа́сівка, Стра́сний ти́ждень, Стра́сна́́ п'я́тниця.

4. З великої букви без лапок пишуться назви культових книг: Біблія, Святе́ Письмо́́, Єва́нгеліє, Ста́рий За́віі́, Но́вий За́віі́, То́ра, Псалти́р, Ко́раі́.

5. З великої букви пишеться перше слово назв церков: Украї́нська правосла́вна церква, Украї́нська гре́ко-католи́цька це́рква, Украї́нська люте́раі́нська це́рква, Ри́мо-католи́цька це́рква, Ві́рме́нська апо́стольська це́рква.

6. Великі букви вживаються у повних офіційних найменуваннях найвищих церковних посадових осіб: Вселе́нський Па́тріарх, Па́па Ри́мський, Митрополі́т Киї́вський і всієї́ Украї́ни, Католико́с-Па́тріарх усієї́ Гру́зії, Верхо́вний Архієпі́скоп. Примітка. Найменування інших церковних звань і посад пишуться з малої букви: митрополи́т Ві́нницький і Ба́рський, архімандрі́т, архієпі́скоп, па́стор, мулла́́, іма́м, ксьондз.

7. З великої букви пишуться всі слова, крім родових найменувань, у назвах монастирів, церков, ікон: Володи́мирський собо́р, Кири́лівська це́рква, Ки́єво-Пече́рська ла́вра, Михаї́лівський Зо́лотовер́хий монасти́р, хра́м Христа́́ Спа́сителя́́, іко́на Ма́тері́ Бо́жої́ Теребовля́нської.

Написання в словах грецького походження «т», а не «ф». Тобто

не «анафема», «кафедра», а «анатема», «катедра», «Атени». Хоча ці норми пропонується використовувати як паралельні [з вже існуючими].

Подвоєння приголосних

Подвоєння приголосних як наслідок їх збігу. Подвоєння букв на позначення приголосних маємо, якщо збігаються однакові приголосні:

в) кореня або основи на **-н-** (**-нь-**) і суфіксів **-н-(ий)** **-н-(ій)**, **-ник**, **-ниц-(я)**: *день — дѣнний, закѡн — закѡнний, кінь — кінний, осінь — осінній, туман — туманний; баштáнник, годінник, письмѣнник, свящѣнник; вікѡнниця, Вінниця*; дві букви **н** зберігаємо й перед суфіксом **-ість** в іменниках та прислівниках, утворених від прикметників із двома **н**: *закѡнний — закѡнність — закѡнно, тумánний — тумánність — тумánно*;

Але в іншому місці священик знову пишеться з однією н

2.1.1.1. Назви істот у звичайній та зменшено-пестливій формі: *академіка, воїна, делегáта, свящѣника, співакá, теслярá, митцѣ, незнайѡмцѣ, промѡвцѣ, татусѣ, фено́мена (людина), учітеля, учня, фахівцѣ; Богдána, Боріса, Олексáндра, Тарáса; Андрі́я, Васи́лѣ, Віта́лія, Сергі́я, Ю́рія; козачѣнька, хлопчика; вѡвчика, за́йчика, соко́лика*; та персоніфіковані предмети і явища: *Вітра, Морѡза* та ін.

Правопис префіксів АРХІ- В іменниках і прикметниках уживаємо префікс архі-: архіважливій, архідиякѡн, архімандрит, архістратиг, архієпискѡп, архієрѣй, архімільйонѣр, архіскладний.

Поширені графічні скорочення:

архієп. — архієпископ

архім. — архіандрит

бібл. — біблійний; бібліографічний; бібліотечний

дияк. — диякон

єп. – єпископ

ігум. – ігумен

Р. Х. – Різдво Христове

св. – святий

церк. – церковний

Множина. Називний відмінок

В урочистому мовленні замість форми множини слова брат – брати́ вживають форму збірності бра́ття (рідше – брато́ве).

Джерело – risu.org.ua